Efesas
Naoa itəm Pol təmətе tuwɨn kəm iəfak mɨn ikɨn Efesas
Nəghatən əkuəkɨr rəha naoa u Efesas

?Pah təmətе naoa u? Aposol Pol təmətе naoa u.

?Təmətе tatuwɨn kəm pah? Təmətе naoa u tatuwɨn kəm niməfak əpəh Efesas, kən molkeike məmə ilat okotahl-ipən tuwɨn kəm niməfak pɨsɨn pɨsɨn mɨn iuəhkɨr.

?Nəmegəhən tahro nulan nian təmətе? Pol təməsəteən naoa u məmə otəg-ətuatɨp-in nəratən neen rəha niməfak əpəh Efesas. In təmətе əm məmə otɨləs-ipər nətəlɨgən rəhalat. Pol təmətuoun niməfak əpəh Efesas, kən mətatɨg ilat min ilat o nup kɨsɨl. Kən in tolkeike pɨk ilat, kən ilat ko-tolkeike pɨk in. Efesas in taon asol kit e nɨtən asol u Esia, kən in rum wɨr kit məmə Pol otən-iarəp nəghatən ikɨn rəha Uhgɨn.

?Təmətе naoa u o naka? Pol tolkeike məmə otɨləs-ipər nətəlɨgən rəhalat. In tolkeike məmə otən-iarəp nolən ətuatɨp, ne wək rəha niməfak itəm in nɨpətɨ Iesu Kristo, kən nəghatən u tatuwɨn kəm niməfak e ikɨn mɨn rafin.

1 Io Pol, u io aposol kit rəha Kristo Iesu, itəm Uhgɨn təmɨtəpun rəkɨs məmə rəhan. Iatən təwɨr kəm itəmat rafin iəfak mɨn əpəh Efesas itəm nakoataskəlɨm əskasɨk nahatətəən rəhatəmat e Kristo Iesu.

1:1: Wək 18:19-21; 19:1

2 Pəs Uhgɨn u Tata rəhatat, ne Iərəmərə Iesu Kristo,
okuawte-in nəwɨrən ne nəməlinuən kəm itəmat.

Nəwɨrən itəm Uhgɨn təmos-ipən e Kristo

3 Nənwiwiən tuwɨn o Uhgɨn u Tata rəha Iərəmərə
Iesu Kristo rəhatat. E Kristo, in təmawte-in o
narmɨtat nəwɨrən rafin rəha nego e neai.
4 Tol nəhlan, məto-inu nian Uhgɨn təməsolən əh
neai ne nɨməptən, məto in təmɨtəpun kitat məmə
kotuwa kitiəh kitat Kristo, kən məmə e nɨganəmtɨn,
kitat kotətuatɨp kən kəsehm-pənən nolən rat kit e
kitat.
5 Məto-inu Uhgɨn tolkeike pɨk kitat, uarisɨg in
təmol natɨmnat, məto in təmɨtəpun rəkɨs kitat
məmə okotuwa nenətɨn mɨn e Iesu Kristo. Nat
əh tatətəu-pən əm nəwian ne nat naka itəm in
tolkeike.
6 Təmol nəhlan məmə kitat okotənwiwi Uhgɨn o
rəhan nəwɨrən itəm in təwɨr taprəkɨs, nəwɨrən əh
itəm təmawte-in əpnapɨn əm kəm kitat e Nətɨn itəm
in tolkeike pɨk.
7 Məto-inu nɨta Kristo təmaiu, kitat kəmotuwa
kitiəh lan, kən Uhgɨn təmɨkɨs kitat e rəhatat
nolən rat mɨn, inəh təmafəl rəkɨs nolən rat mɨn
rəhatat. ! Nɨpahrienən, nəwɨrən rəha Uhgɨn in
iahgin taprəkɨs!
8 Kən təmos-ipa nəwɨrən əh itəm təfɨgəm
maprəkɨs.
E nenatɨgən ne nɨtunən mɨn rafin rəhan,
9 nɨkin tagien məmə təmol əp kəm kitat nat anion
e nalpəkauən e rəhan nəghatən, itəm in otol e
Kristo.

1:3: Efes 2:6 **1:4:** Jon 15:16 **1:5:** Jon 1:12 **1:7:** Efes 2:7; Kol 1:14 **1:9:** Rom 16:25

10 Kən inu nalpəkauən. E nian ətuatɨp rəhan,
in otəhlman natɨmnat rafin e neai ne nɨməptən
okotuwa ləhau e nərəmərəən rəha Kristo.
11 Uhgɨn tatol natɨmnat rafin tatuwa tahmen əm
məmə inu təmən mihin. Aupən aupən agɨn in
təmɨtəpun kitat məmə okotuwa rəhan mɨn nian
təmiuw-pa kitat kotuwa kol kitiəh kitat Kristo.
12 Təmol nəhlan məmə itɨmat noanol mɨn rəha Is-
rel u emotaupən katahatətə e Kristo, itɨmat ekotol
məmə katɨləs-ipər nərgɨ Uhgɨn.
13 Kən itəmat Iaihluə mɨn, nəmotuwa
kitiəh itəmat Kristo nian itəmat nəmotəto
nəghatən pahrien, namnusən rəha nosmegəhən.
Nəmotahatətə lan, kən Uhgɨn təmos-ipən Narmɨn
Rəhan kəm itəmat tahmen e nəmtətin kit məmə
itəmat rəhan mɨn.
14 Məto-inu kitat kəmotos Narmɨn Rəha Uhgɨn,
kən kitat kotɨtun wɨr məmə Uhgɨn otos-ipa
natɨmnat wɨr mɨn kəm kitat itəm in təmən-iəkɨs
məmə in otol mihin. Kitat okotos natɨmnat mɨn
əh nian Uhgɨn otɨkɨs kitat u rəhan mɨn. Inu otol
məmə netəmim okotənwiwi Uhgɨn məto-inu in ilɨs
taprəkɨs.

Nənwiwiən ne nəfakən rəha Pol

15-16 Məto-inu o natɨmnat mɨn u, iatəfak otəmat
nian rafin mətoarus-pa u-roiu, kən iatən tagkiu
kəm Uhgɨn otəmat. Nolən əh emətuoun nian eməto
namnusən o rəhatəmat nahatətəən e Iərəmərə Iesu,
ne rəhatəmat nolkeikeən o iəfak mɨn rafin.
17 Iatəfak otəmat kəm Uhgɨn itəm in Uhgɨn rəha
Iərəmərə Iesu Kristo rəhatat, kən in Tata itəm
katənwiwi katɨsiai-in pɨk agɨn. Iatəfak məmə

1:10: Kol 1:16,20 **1:11:** Rom 8:28-29 **1:14:** 2 Kor 1:22

in otos-ipɨnə narmɨn rəha nenatɨgən ne nɨtunən
məmə nəkotɨtun wɨr in təhmɨn mɨn.
18 Kən iatəfak mɨn məmə in oterəh e rəhatəmat
nətəlɨgən məmə onəkotɨtun nat naka nəmotələhəu-
pən əskasɨk rəhatəmat nətəlɨgən lan, itəmat
itəm Uhgɨn təmaun-in. Kən iatəfak mɨn məmə
onəkotɨtun məmə Uhgɨn otos-ipɨnə nat təwɨr
taprəkɨs kəm itəmat u noatahatətə e Kristo.
19 Kən iatəfak mɨn məmə onəkotɨtun nəsanənən
rəhan məmə in iahgin pɨk agɨn, kən nəsanənən
əh tatol wək e nəmegəhən rəhatat itəm koatən
nɨpahrienən e Iesu. Kən nəsanənən əh in tahmen
əm e rəhan nəsanənən asol
20 itəm təmol Iesu təmegəh mɨn e nɨmɨsən, kən
təmol məmə in təmuwa matəpələh e nɨkalɨ Uhgɨn
matɨp e nego e neai, ikɨn rəha nəsanənən ne
nɨsiaiiən.
21 Kən Iesu in ilɨs e netəm-iasol mɨn ne nepətən
mɨn rafin, ne nərəmərəən ne nəsanənən rafin, ne
nərɨg mɨn rafin, e nian u-roiu, ne e nian itəm
otəpanuwa.
22 Kən Uhgɨn təmələhəu-pən natɨmnat rafin
agɨn ləhau e nelkɨn, kən mol in tuwa rəhn-kapə
natɨmnat rafin, kən inu otasitu e niməfak.
23 Kən niməfak in nɨpətɨ Iesu, kən nalpəkauən
rəha Uhgɨn o Kristo tatuwa nɨpahrienən e niməfak,
kən e nolən kitiəh əm, nalpəkauən rəha Uhgɨn o
natɨmnat rafin tatuwa pahrien e Kristo.

2

Nəmegəhən wi e Kristo

1:17: Kol 1:9 **1:19:** Kol 1:11 **1:20:** Sam 110:1; 2 Kor 13:4; Kol 2:12 **1:21:** Kol 1:16; 2:10 **1:22:** Sam 8:6 **1:23:** Rom 12:5; Efes 4:10,15; Kol 1:18

1 Itəmat u, aupən tahmen əm məmə nəmotɨmɨs
məto-inu nəmotəht nəwia Uhgɨn, kən motol nolən
rat mɨn.
2 Nəmotan motol nolən tərat rəha nətueintən,
kən moatol nəwia etəm tərəmərə e nəsanənən rəha
nəratən rəha magoagəp. In əm əh narmɨn rat itəm
tatol wək roiu e nəmegəhən rəha netəm u koatəht
nəwia Uhgɨn.
3 Itɨmat mɨn emotatɨg nəhlan itɨmat min ilat
nian kit aupən. Nɨkitɨmat tolkeike nolən rat
mɨn, kən itɨmat emotol nəratən əh itəm kəmotol
nɨkitɨmat tagien. Nat naka itəm təmɨsɨ-pən e
nɨkitɨmat ne nətəlɨgən rat mɨn rəhatɨmat, məto
itɨmat emoatətəu-pən əm ilat. Kən nian emotaiir,
məto nolən rat tɨnatɨg rəkɨs e nɨkitɨmat, tahmen
e netəm əpnapɨn mɨn. Kən nɨki Uhgɨn tɨtahmə
o nolən rat mɨn rəhatɨmat, kən in otəkəike mol
nalpɨnən kəm itɨmat.
4 Məto Uhgɨn, in tərioah e nolkeikeən o kitat, kən
rəhan nasəkitunən o kitat in iahgin pɨk.
5 Kən nat əpnapɨn e nian əh kəmotɨmɨs e
narmɨtat o rəhatat nolən rat mɨn, məto in təmol
kitat kotəmegəh kitat Kristo məto-inu in tolkeike
pɨk kitat. (Otətəlɨg-in-tu. E nəwɨrən rəhan, in
təmosmegəh itəmat.)
6 Kən Uhgɨn təmɨləs-ipər kitat, kitat Kristo, kən
təmol məmə kitat kotəpələh kitat Kristo e nego e
neai.
7 Uhgɨn təmol nəhlan məmə e nian itəm
otəpanuwa, in otəgətun rəhan nəwɨrən itəm in
iahgin taprəkɨs agɨn-əh, kən kitat koatəplan rəhan
nəwɨrən e nolən wɨr rəhan kəm kitat e Kristo Iesu.

2:2: Kol 3:7; Taet 3:3 **2:3:** Kol 3:6 **2:5:** Kol 1:21; 2:13 **2:6:** Kol 2:12

8 E nəwɨrən asol rəha Uhgɨn itəm təmawte-in kəm
itəmat, in təmosmegəh itəmat e nahatətəən, kən
natɨmnat mɨn əh, sənəmə itəmat atɨp nəmotol, məto
in nat kit itəm Uhgɨn tatos-ipa əpnapɨn əm kəm
itəmat,
9 sənəmə e wək kit itəm itəmat nəmotol, kən tol
nəhlan ko suah kit təsos-ipər atɨpən in ron.
10 Tol nəhlan məto-inu in Uhgɨn itəm tatol wək
e nəmegəhən rəhatat, kən in təmol kitat e Kristo
Iesu məmə kitat okotol wək mɨn itəm kotəwɨr. Wək
mɨn u, Uhgɨn tɨnol əpen-əpenə rəkɨs lan məmə kitat
okotol ilat.

Ilat kəmotuwa kitiəh e Kristo

11 Tol nəhlan, itəmat onəsotaluinən məmə nian
nəmotaiir, kən itəmat sənəmə noanol rəha Is-
rel. Kən netəm Isrel itəm kɨnəhg-ipən rəkɨs ilat,
ilat kəmotən məmə itəmat Iaihluə mɨn məto-inu
kəsəhg-ipənən itəmat. Məto nat u, in nat kit itəm
katol əm e nɨpətɨ etəmim.
12 Kən onəsotaluinən məmə e nian əh, itəmat
nəmotətul isəu o Kristo, itəmat sənəmə netəm
Isrel ətuatɨp, məto itəmat Iaihluə mɨn əm, kən
nəniəkɨsən mɨn rəha nasituən rəha Uhgɨn kəm
netəm Isrel aupən itəm kəməlis ilat lan e Uhgɨn,
okol təsuwamən məmə rəhatəmat. Nəmegəhən
rəhatəmat e nətueintən u in təmol nəhlan məmə,
nat kit tɨkə məmə onəkotələhəu-pən əskasɨk
rəhatəmat nətəlɨgən lan, kən itəmat nəmotəruru
agɨn Uhgɨn.

2:9: 1 Kor 1:29-31; 2 Tim 1:9 **2:10:** Taet 2:14 **2:12:** Rom 9:4; Kol 1:21

13 Məto itəmat itəm aupən nəmotan isəu o Uhgɨn,
nəmotuwa kitiəh itəmat Kristo Iesu, kən roiu
nəmotuwa pahrien o Uhgɨn e nɨta Kristo.

14 Tol nəhlan məto-inu Kristo pɨsɨn əm təmələhəu
nəmə̇linuən, təmə̇lis noanol rəha Isrel ne Iaihluə
mɨn kotuwa kitiəh məmə ilat netəm kitiəh mɨn əm.
Aupən, Lou rəha noanol mɨn rəha Isrel in tahmen-
pən əm e noanapinat iəkɨs kit itəm təmatoor ilat
kən matol məmə ilat koatol tɨkɨmɨr. Məto Kristo
təmətəwɨn noanapinat əh.

15 Təmol nəhlan nian in təmɨmɨs e nɨg kəmə̇luau,
kən təmol məmə kitat okotapəs nətəu-pənən Lou
mɨn rafin rəha noanol mɨn rəha Isrel məmə
okotətuatɨp e nɨganəmtɨ Uhgɨn. Kristo təmol
nəhlan məmə in otol noanol mɨn rəha Isrel ne
Iaihluə mɨn kotuwa kitiəh lan. Kən e nolən əh, in
təmələhəu nəmə̇linuən.

16 Kən e nɨmɨsən rəhan e nɨg kəmə̇luau, Kristo
təmɨləs ilat kotuwa kitiəh, kən mit ilat motɨtəlɨg-pən
o Uhgɨn, kən mol rəhalat tɨməht tauke.

17 In təmuwa matən-iarəp nəmə̇linuən kəm
itəmat u aupən nəmotatɨg isəu o Uhgɨn, kən matən-
iarəp nəmə̇linuən kəm itɨmat u emotatɨg iuəhkɨr o
Uhgɨn.

18 Kən roiu o nat naka itəm Kristo təmol, kitat
rafin noanol mɨn rəha Isrel ne Iaihluə mɨn, kotɨtun
nuwamən o Tata Uhgɨn e Narmɨn Rəhan kitiəh əm.

19 Kən tol nəhlan, sənəmə itəmat iapɨspɨs mɨn o
netəm ihluə, məto roiu itəmat natɨg e nego e neai
itəmat netəm koatahatətə e Iesu, kən itəmat nenətɨ
Uhgɨn mɨn.

2:13: Kol 1:20 **2:14:** 1 Kor 12:13 **2:15:** Kol 2:14 **2:16:** Sek 9:10; Kol 1:20,22 **2:17:** Aes 57:19 **2:19:** Efes 3:6

20 Kitat kotahmen e nimə kit rəha Uhgɨn itəm
nelkɨ nimə in Kristo Iesu, kən aposol mɨn ne ien
mɨn, ilat nelmɨ nimə asol mɨn,
21-22 kən Kristo tatɨlpɨn itəmat Iaihluə mɨn e nimə
əh tahmen e nelmɨ nimə mɨn, kən tatiləkɨn nelmɨ
nimə mɨn rafin məmə ilat okotuwa nimə ətuatɨp
rəha nəfakən o Iərəmərə, itəm Uhgɨn tətatɨg ikɨn e
Narmɨn Rəhan.

3

Pol təmən-iarəp nalpəkauən anion rəha Uhgɨn

1 O nəghatən mɨn əh, emən-iarəp namnusən rəha
Kristo Iesu kəm itəmat u sənəmə noanol mɨn rəha
Isrel, kən roiu etatɨg e kalapus ron.
2 Itəmat nəkotɨtun rəkɨs məmə Uhgɨn təmos-ipa
wək asol u kəm io məmə ekən-iarəp nəwɨrən rəhan
kəm itəmat.
3 Tahmen e nəghatən itəm eməte rəkɨs kəm itəmat,
iatən məmə Uhgɨn pɨsɨn əm təmol əp nat anion
rəhan kəm io.
4 Nian onəkotafin nəghatən əh, kən onəkotɨtun
rəhak nɨtunən e nɨpətɨ nəghatən rəha nalpəkauən
anion rəha Uhgɨn.
5 Uhgɨn təməsol əpən nat u kəm netəm aupən,
məto roiu tɨnol əp e Rəhan Narmɨn kəm rəhan mɨn
aposol mɨn ne ien mɨn itəm təmɨtəpun rəkɨs.
6 Nat anion əh məmə e namnusən təwɨr əm,
netəm u sənəmə noanol mɨn rəha Isrel, ilat mɨn
kəmotuwa kahmen e netəm Isrel o nosən nəwɨrən
rəha Uhgɨn, kən ilat kəmotuwa kitiəh, kən koatos

2:20: 1 Kor 3:11 **2:21-22:** 1 Kor 3:16; 1 Pita 2:5 **3:1:** Fil 1:7,13
3:2: Kol 1:25 **3:3:** Efes 1:9-10; Kol 1:26

kələh nəwɨrən rəha Uhgɨn e nəniəkɨsən rəhan e
Kristo Iesu.
7 Io emuwa iolwək rəha namnusən təwɨr əh e
nəwɨrən asol itəm Uhgɨn təmos-ipa əpnapɨn əm
kəm io e nəsanənən asol rəhan.
8 Nat əpnapɨn io ləhau agɨn e netəmim rafin
rəha Uhgɨn, məto e nəwɨrən rəhan, Uhgɨn təmos-
ipa wək u, məmə ekən-iarəp kəm itəmat u sənəmə
noanol mɨn rəha Isrel, nəwɨrən mɨn rəha Kristo
itəm ko kitat kəsotɨtunən ilat rafin məto-inu ilat
tepət namnun tɨkə,
9 kən ekol əp kəm netəmim rafin nolən itəm
Uhgɨn təmol rəhan nalpəkauən anion otuwa
met-arəp. Uhgɨn u təmol natɨmnat rafin, in
təmatəhluaig-in nalpəkauən əh nuwəh rəkɨs.
10 In təmol nəhlan məmə roiu in otol-arəp kəm
iərəmərə mɨn ne nepətən mɨn əpəh e magoagəp
rəhan nenatɨgən itəm suatɨp rəhan tepət tepət.
Kən ilat okotəplan rəhan nenatɨgən nian okotehm
niməfak.
11 Inu nalpəkauən rəhan itəm tətatɨg lilɨn, kən
təmuwa nɨpahrienən e Kristo Iesu, Iərəmərə
rəhatat.
12 Kən məto-inu o Kristo ne rəhatat nahatətəən
lan, kitat kotɨtun nuwamən nian rafin motətul e
nɨganəmtɨ Uhgɨn məsotəgɨnən.
13 Tol nəhlan, ekətapəh otəmat məmə sotolən
məmə nətəlɨgən rəhatəmat teiuaiu o nəratən itəm
ekətatɨg lan ikɨn-u. Iatəto nahməən otəmat, kən in
otasitu e rəhatəmat nəmegəhən.

Nəfakən rəha Pol

3:6: Efes 2:13,16-19 **3:7:** Kol 1:25 **3:8:** 1 Kor 15:9-10 **3:12:** Jon 14:6; Rom 5:2

14 O natɨmnat mɨn əh itəm io emən rəkɨs, kən
iatɨsin nulək matəfak kəm Uhgɨn Tata,
15 itəm in təmol noanol mɨn rafin e nətueintən ne
əpəh e nego e neai.
16 Nəsanənən ne nolkeikeən ne nenatɨgən rəha
Uhgɨn in tepət təwɨr taprəkɨs, kən ekətapəh o Uhgɨn
məmə Narmɨn Rəhan otol nɨkitəmat təsanən e nat
wɨr mɨn əh rəhan
17 məmə e nahatətəən rəhatəmat e Kristo, in
otətatɨg kitiəh e nɨkitəmat. Kən iatəfak mɨn məmə
nəmegəhən rəhatəmat oteiuaiu mamnɨm wɨr e
nolkeikeən rəha Uhgɨn
18 məmə itəmat netəm rafin itəm nakoatahatətə e
Kristo, onəkotehm wɨr nolkeikeən asol rəha Kristo,
e nəfəməhən rəhan, ne nepətən rəhan, ne rəhan
nərən ilɨs, ne rəhan neuiaiuən ləhau.
19 Nolkeikeən əh rəha Kristo, okol kəsotɨtun
rafinən məto-inu in iahgin pɨk, məto iatəfak
məmə onəkotɨtun wɨr nolkeikeən əh məmə Uhgɨn
otərioah e nəmegəhən rəhatəmat e nolən wɨr mɨn
rafin rəhan.
20 !Kən pəs kotɨləs-ipər nərgɨ Uhgɨn! E nəsanənən
rəhan itəm tatol wək e nəmegəhən rəhatat, in tɨtun
nolən natɨmnat taprəkɨs-in agɨn natɨmnat rafin
itəm nɨkitat tatəht o koatətapəh ron.
21 Pəs kitat niməfak kotol kitiəh kitat Kristo Iesu
moatənwiwi Uhgɨn nian rafin matuwɨn matuwɨn
namnun tɨkə. !Əwəh!

4

Kitat kitiəh e Kristo

1 Tol nəhlan, io Pol u ekətatɨg e kalapus o Iərəmərə,
iatətapəh əskasɨk otəmat məmə nəkotatɨg e

3:18: Jon 14:23; Kol 1:23; 2:7

nəmegəhən kit itəm tətuatɨp e naunən itəm Uhgɨn
təmaun-in itəmat lan.
2 Otos-iəhau atɨp itəmat e natɨmnat rafin, kən
motuwa itəmat netəm mətɨg, kən nətəlɨgən
rəhatəmat otəfəməh, kən nian suah kit otol nat
kit təsahmenən e nɨganəmtɨtəmat, kən nɨkitəmat
otəsahmə uəhaiən ron e nolkeikeən rəha Uhgɨn.
3 Narmɨn Rəha Uhgɨn təmeafɨmɨn itəmat, tol
nəhlan onəkotalkut əskasɨk məmə nəkotatɨg kitiəh
e nəməlinuən.
4 Kitat nɨpətɨn kitiəh əm, kən Narmɨn Rəha Uhgɨn
kitiəh əm, kən itəmat noatələhəu-pən əskasɨk
rəhatəmat nətəlɨgən e nat kitiəh əm, nəwɨrən itəm
Uhgɨn təmaun-in itəmat ron.
5 Kən Iərəmərə kitiəh əm, nəgətunən kitiəh əm,
baptais kitiəh əm;
6 kən kitat koatəfak kəm Uhgɨn kitiəh əm u in
rəhatat rafin Tata. In tatərəmərə rafin e kitat, kən
tatol rəhan wək e nəmegəhən rafin rəhatat, kən
mətatɨg e nɨkitat rafin.
7 Məto e kitat rafin agɨn kitiəh kitiəh, Kristo
təmoor rəhan nəsanənən o nolən wək pɨsɨn pɨsɨn
mɨn.
8 Tol nəhlan, Naoa Rəha Uhgɨn tatən məmə,
“Nian in təmər ilɨs agɨn,
kən mit-iarəp rəhan tɨkɨmɨr mɨn itəm təmol win
elat.
Kən təmos-ipən nat wɨr kəm netəmim.”
9 Əplan-tu nəghatən əh məmə, “In təmər.” Nɨpətɨn
təmə, Kristo təmaupən meiuaiu ləhau agɨn, ikɨn-u
e nətueintən.

4:1: Kol 1:10 **4:2:** Kol 3:12-13 **4:3:** Kol 3:14-15 **4:6:** 1 Kor 12:6 **4:7:** Rom 12:3,6 **4:8:** Sam 68:18 **4:9:** Jon 3:13

10 Suah u itəm təmeiuaiu-pa, in etəm kitiəh əm itəm
in təmər mɨn ilɨs agɨn-əh maprəkɨs-in neai məmə in
otatɨg ikɨn mɨn rafin.
11 In etəm kitiəh əm itəm in təmos-ipən nəsanənən
rəhan kəm netəmim pɨsɨn pɨsɨn mɨn məmə neen
okotuwa aposol mɨn, neen okotuwa ien mɨn, neen
okotuwa netəmim rəha nən-iarəpən namnusən
təwɨr, neen okotuwa pasta mɨn ne iəgətun mɨn.
12 Kristo təmol nəhlan məmə ilat okotasitu motol
əpen-əpenə e netəmim rəha niməfak, kən netəm
rəha niməfak okotol wək rəha Uhgɨn məmə nɨpətɨ
Kristo otəskasɨk,
13 mətoarus kitat rafin kotuwa motol kitiəh e na-
hatətəən rəhatat, ne nɨtunən e Nətɨ Uhgɨn, kən
moatepət motuwa motahmen e Kristo itəm in
tətuatɨp agɨn.
14 Kən məmə kitat okotapəs nolən mɨn rəha
nɨsualkələh itəm nian rafin koatəuhlin rəhalat
nətəlɨgən e nat kɨnotahatətə rəkɨs lan, tahmen e
kɨnu kit itəm peau-peau mɨn kotahl əpnapɨn əm
kətan. Nətəlɨgən rəhatəmat tatol nəhlan məto-
inu suah kit tatəgətun nat pɨsɨn, o suah kit mɨn
tatiuw rəhatəmat nətəlɨgən e nəghatən rəhan itəm
nɨkitəmat təht məmə in təwɨr, məto e nɨpahrienən,
suah əh tateiuə.
15 Məto kəp, kitat okəsotolən nəhlan. Okotən
əm nɨpahrienən e nolkeikeən, kən e nolən əh, e
natɨmnat rafin itəm koatol, okotepət motuwa mo-
tahmen e Kristo, itəm in rəhn-kapə niməfak.
16 Kən Kristo tatol məmə rəhan mɨn netəmim ko-
tuwa kitiəh, tahmen-pən əm e noanol mɨn itəm
koatɨlpɨn nɨpətɨ etəmim. Nian nolɨn-olɨn nɨpətɨn

4:11: 1 Kor 12:28 **4:13:** Kol 1:28

koatol-wɨr wək ətuatɨp rəhalat e nolkeikeən, mol nɨpətɨn tatepət matəskasɨk.

Nolən wi rəha iəfak mɨn

17 E nərgɨ Iərəmərə iatən əskasɨk kəm itəmat
məmə onəsotətəu-pən mɨnən nolən rəha netəm mɨn
u kəsotənən nɨpahrienən e Uhgɨn. Nətəlɨgən rəhalat
tol nat əpnapɨn lan.
18 Nɨtunən rəhalat tətan əm əpəh tapinəp ikɨn,
kən moatan isəu o nəmegəhən itəm Uhgɨn tatos-ipa
məto-inu rəhalat-kapə tiəkɨs kən kəsotolkeikeən
məmə okotɨtun Uhgɨn, kən kɨnotəruru nat.
19 Kən məsotaulɨsən o rəhalat nolən rat mɨn,
kən mɨnotegəhan-in nolən rat mɨn koatərəmərə e
nəmegəhən rəhalat, tahmen e nɨtəpən nɨpɨtan, ne
nolən mɨn nəhlan. Kən nian rafin koatolkeike mɨn
məmə okotol təhmɨn mɨn.
20 ! Məto nian kəmatəgətun itəmat e Kristo,
nəgətunən in tol pɨsɨn agɨn-əh e inəh!
21 Kəmatəgətun itəmat e nolən rəha Kristo,
kən itəmat rəhan mɨn, kən kəgətun itəmat e
nɨpahrienən itəm tətatɨg lan.
22 Kən kəməgətun itəmat nəhlan e nolən mɨn
rəhatəmat aupən məmə, otəhlman rəhatəmat
nolən oas mɨn itəm kotərat tahmen e nat pien kit,
kən nolkeikeən tərat mɨn atɨp koateiuə-in itəmat.
23 Nəmegəhən ne nətəlɨgən rəhatəmat otəkəike
muwa muwiwi mɨn.
24 Kən itəmat onəkotəkəike motuwa netəm wi
mɨn e nolən mɨn rəhatəmat, itəm Uhgɨn təmol

4:16: Kol 1:18; 2:19 **4:17:** Rom 1:21; 1 Pita 1:14 **4:22:** Rom 8:13; Kol 3:9 **4:23:** Rom 12:2

məmə okotahmen lan, inu nolən mɨn itəm nɨkin
tətagien lan, ne nolən mɨn ətuatɨp pahrien.
25 Tol nəhlan, itəmat rafin nəkotəkəike motapəs
nolən rəha neiueiuəən, məto nakotən nɨpahrienən
kəm itəmat mɨn, məto-inu kitat nolɨn-olɨn nɨpətɨ
Kristo.
26 Nian nɨkim tɨtahmə, əsolən nolən rat, kən aluin
uəhai əm məsolən nemə̇ha tətatɨg lam mətoarus
mɨtgar tuwɨn miwɨg,
27 kən əsos-ipənən kuhal kit kəm Setan.
28 Itəm tətakləh otəkəike məhlman nolən əh,
məto in otəkəike mol atɨp nat e nelmɨn, məmə in
otol win e nat wɨr kit itəm tɨtun nos-ipənən kəm
ian-rat mɨn.
29 Əsənən nəghatən rat e nohlɨm, məto ən əm
nat wɨr itəm otasitu e netəmim nian kotaliwək e
suatɨp pɨsɨn pɨsɨn mɨn, məmə nəghatən əh otawte-
in nəwɨrən rəha Uhgɨn kəm ilat.
30 Əsotolən Narmɨn Rəha Uhgɨn təto nahməən o
nolən rəhatəmat, məto-inu in nəmtətin rəhatəmat
məmə itəmat rəha Uhgɨn, kən in otɨləs-irəkɨs itəmat
e nolən rat mɨn e nian rəha nosmegəhən.
31 Kən ərakin rafin natɨmnat mɨn u: nahməən e
nɨkitəmat itəm tətatɨg tatuwəh; ne nolən nemə̇haa;
ne nolən rəha nən ratən netəmim; ne nolən rəha
nɨkitəmat ne nohlɨtəmat tɨtatɨperəh pɨk tahmen e
kaluəluə; ne nolən rəha nərgəhəuən; ne nolən mɨn
rafin itəm okotol nəratən kəm netəmim.
32 Məto otəwɨr otəmat mɨn, kən motol nɨkitəmat
tɨmətmətɨg otəmat mɨn. Kən motaluin nolən rat
mɨn itəm nəkoatol etəmat mɨn, tahmen-pən əm

4:24: Jen 1:26; Kol 3:10 **4:25:** Sek 8:16; Kol 3:8-9 **4:26:** Sam 4:4; Jem 1:19-20 **4:29:** Kol 4:6 **4:30:** Aes 63:10; Efes 1:13-14; 1 Tes 5:19 **4:31:** Kol 3:8

məmə Uhgɨn təmaluin rəhatəmat nolən rat mɨn e Kristo.

5

Nəmegəhən e nəhag-əhagən

1 Tol nəhlan, otalkut əskasɨk məmə onəkotasgəwɨn Uhgɨn məto-inu itəmat nenətɨ Uhgɨn mɨn itəm in tolkeike pɨk itəmat.
2 Kən otaskəlɨm əskasɨk nolən rəha nolkeikeən, tahmen əm məmə Kristo təmolkeike mihin kitat kən muwa mɨmɨs otat, kən nɨmɨsən rəhan tahmen e sakrifais kit nəmiəwɨn təwɨr itəm katos-ipən kəm Uhgɨn mol nɨkin tagien lan.
3 Məto-inu itəmat netəmim rəha Uhgɨn itəm nəkotətuatɨp, kən itəmat nəsotolən agɨn nolən rat kit məmə okən rat itəmat ron, iatən nolən rat mɨn tahmen e nɨpɨtan ne nəman ne, koatit anion ilat mɨn; ne nolən rat rafin itəm tol naulɨsən o nənən; ne netəmim naumɨs.
4 Kən təsəwɨrən məmə nakotən nəghatən itəm taulɨs o nənən, o nəghatən alməl mɨn, o nəsanən, o nəpoaən. Təsətuatɨpən məmə nakotən nəghatən rat mɨn əh, məto otən nəghatən wɨr mɨn kəm Uhgɨn, məmə nɨkitəmat tagien o natɨmnat itəm in təmol otəmat.
5 Kən nəkotəkəike motɨtun nat u məmə, netəmim itəm koatɨtəp nɨpɨtan, o netəmim itəm koatol nolən rat itəm tol naulɨsən o nənən, o netəm naumɨs, ilat mɨn əh ko kəsotuwɨnən e nərəmərəən rəha Kristo ne Uhgɨn, (netəm naumɨs kotahmen e netəm koatəfak kəm narmɨ nat mɨn, rəhalat nautə in uhgɨn rəhalat).

4:32: Mat 6:14; 18:22-35; Kol 3:12-13 **5:1:** Mat 5:48 **5:2:** Eks 29:18; Hip 10:10 **5:5:** 1 Kor 6:9-10; Kol 3:5

6 Sotegəhan-inən məmə suah kit otiuw-pən
itəmat e nəghatən eiueiuə mɨn rəhan itəm
nɨpahrienən lan tɨkə. Məto-inu o nolən rat mɨn əh,
Uhgɨn nɨkin otərat kən otol nalpɨnən kəm netəmim
itəm koatəht nəwian.
7 Tol nəhlan, əsotuwɨnən motan kələh itəmat min
ilat motol nolən rat mɨn itəm koatol.
8 Nian kit aupən, napinəpən tatərəmərə etəmat,
məto roiu itəmat nɨnotuwa o Kristo kən nəhag-
əhagən tɨnatərəmərə etəmat. Kən tol nəhlan, otan
tahmen e netəm rəha nəhag-əhagən,
9 məto-inu nəhag-əhagən e nəmegəhən
rəhatəmat tatoe-in nəwɨrən, ne nətuatɨpən, ne
nɨpahrienən.
10 Kən otalkut məmə onəkotegəs-in motɨtun
nolən mɨn itəm okotol Uhgɨn nɨkin tagien lan.
11 Əsotətəu-pənən netəmim rəha napinəpən mo-
tol nolən rat mɨn itəmat min ilat. Noa təwɨr mɨn e
nolən mɨn əh tɨkə. Məto otəmki-pa nolən mɨn əh e
nəhag-əhagən, kən netəmim okotɨtun məmə nolən
mɨn əh kotərat.
12 In naulɨsən asol o nən-iarəpən nolən anion
mɨn rəha netəm u itəm koatəht nəwia Uhgɨn.
13 Məto natɨmnat rafin itəm okotuwa e nəhag-
əhagən, netəmim kotəplan wɨr məmə ilat kotahro
nulan.
14 Tol nəhlan məto-inu nian nəhag-əhagən tatol
əp nat kit, kən in mɨn tatuwa nəhag-əhagən. O nat
u inu katən məmə,
“Itəmat u noatapɨl, otaiir-ta,
otəmegəh e nɨmɨsən,

5:6: Rom 1:18; Kol 2:4,8 **5:8:** Jon 12:36; Efes 2:13; Kol 1:13; 1 Pita 2:9 **5:13:** Jon 3:20-21

pəs Kristo otasiəgəpɨn itəmat.”

15 Kən oatəto wɨr itəmat, məsotatɨgən məmə
netəm kotalməl ne, məto nəkotatɨg e nenatɨgən,
16 kən nian rafin okəmə nəkotəplan suatɨp o
nolən nəwɨrən kit, otol, məto-inu roiu kotatɨg e
nian rəha nəratən tepət.
17 Kən tol min-nəhlan, sotalmələn-ta, məto
otəkəike motalkut məmə onəkotɨtun nat naka
itəm Iərəmərə tolkeike.
18 Sotapɨsən e alikol məto-inu otiuw-pən itəmat e
nalmələn, məto təwɨr məmə nəmegəhən rəhatəmat
otərioah əm e Narmɨn Rəha Uhgɨn.
19 Otəghat kəm itəmat mɨn e napuən mɨn e
Naoa rəha Napuən, ne napuən mɨn rəha niməfak,
ne napuən mɨn itəm tatɨsɨ-pən e Narmɨn Rəha
Uhgɨn. Otan, kən otan napuən mɨn e nɨkitəmat kəm
Iərəmərə,
20 kən nəkotəkəike moatən kəm Tata Uhgɨn məmə
nɨkitəmat tagien o natɨmnat rafin, kən otən e nərgɨ
Iərəmərə Iesu Kristo.

Nolən rəha netəm kəmotol marɨt

21 Otətəlɨg-in kən motol nəghatən rəhatəmat mɨn
məto-inu nakotɨsiai-in Kristo.
22 Itəmat nɨpɨtan itəm nɨnotol marɨt rəkɨs,
otətəlɨg-in kən motol nəghatən rəha nəman mɨn
rəhatəmat məmə noatol kəm Iərəmərə.
23 Otol nəhlan məto-inu iərman in tərəmərə e
rəhan pətan tahmen e Kristo in tərəmərə e niməfak
u nɨpətɨn, kən in rəhan Iosmegəh.

5:14: Aes 26:19; Rom 13:11 **5:16:** Kol 4:5 **5:18:** Luk 21:34 **5:19:** Kol 3:16 **5:20:** Kol 3:17 **5:21:** 1 Pita 5:5 **5:22:** Kol 3:18; 1 Pita 3:1 **5:23:** 1 Kor 11:3; Efes 1:22

24 Niməfak tatətəlɨg-in kən matol nəghatən
rəha Kristo, kən tahmen-ahmen əm, nɨpɨtan itəm
kɨnotol marɨt rəkɨs okotəkəike kətəlɨg-in kən motol
nəghatən rəha rəhalat mɨn nəman e natɨmnat
rafin.
25 Kən itəmat nəman itəm nɨnotol marɨt rəkɨs,
otolkeike rəhatəmat nɨpɨtan tahmen əm məmə
Kristo təmolkeike niməfak, kən mos-ipən rəhan
nəmegəhən ron.
26 Təmol nəhlan məmə in otol niməfak otətuatɨp,
kən təmaikuas lan e nəghatən rəha Uhgɨn, tahmen
e nəhau tətaikuas e netəmim.
27 Təmol mɨn nəhlan məmə Kristo tɨtun nosən
rəhan niməfak muwa ron, kən niməfak u tətuatɨp
wɨr, kən kəsehm-pənən nolən rat kit lan, kən in
təwɨr məhag-əhag. Niməfak əh in tahmen e pətan
kit itəm kəmol-pən malə-malə kəm in məmə otol
marɨt, kən nat kit tɨkə e nɨpətɨn itəm təsətuatɨpən.
28 Kən e suatɨp kitiəh əm, nəman okotəkəike mo-
tolkeike rəhalat nɨpɨtan mɨn tahmen məmə koa-
tolkeike atɨp əm nɨpətɨlat. Etəm itəm tolkeike pɨk
rəhan pətan, tolkeike atɨp in.
29 Otətəlɨg-in-tu, suah kit tɨkə itəm tatetəhau atɨp
nɨpətɨn, məto in tətagwən wɨr kən matehm wɨr,
tahmen əm məmə Kristo tatol kəm niməfak,
30 məto-inu kitat nəwtain nɨpətɨn.
31 Naoa Rəha Uhgɨn tatən məmə, “O nat əh, suah
kit otiet rəkɨs e rəhan tata ne mama, kən mol kitiəh
ilau rəhan pətan, kən ilau okuea tahmen e nɨpətɨn
kitiəh əm.”
32 Nəghatən əh in nəghatən wɨr kit itəm təfɨgəm,

5:25: Kol 3:19; 1 Pita 3:7 **5:26:** Taet 3:5 **5:27:** 2 Kor 11:2; Kol 1:22 **5:31:** Jen 2:24; Mat 19:5

kən nɨpətɨn tatəhluaig. Məto iatən məmə in nimaa
nəghatən kit məmə Kristo ne niməfak, ilau kitiəh.
33 Məto nəghatən əh tatuwa mɨn otəmat.
Kən itəmat nəman kitiəh kitiəh onəkotolkeike
rəhatəmat nɨpɨtan mɨn tahmen e nakotolkeike atɨp
mɨn itəmat. Kən nɨpɨtan, nəkotəkəike motɨsiai-in
rəhatəmat nəman.

6

Nolən rəha nɨsualkələh ne tata ne mama

1 Itəmat nɨsualkələh. Otol nəwia tata ne mama
rəhatəmat məto-inu rəha Iərəmərə u itəmat, kən
nolən əh in tətuatɨp məmə itəmat nəkotol.
2 Nəghatən kit e Naoa Rəha Uhgɨn tatən məmə,
"Otos-ipən nɨsiaiiən kəm rəhatəmat tata ne
mama." Inu tatətul aupən e lou mɨn itəm
nəniəkɨsən kit tətatɨg lan, kən nəniəkɨsən əh tatən
nəhlan məmə,
3 okəmə nəkotol nəhlan, "natɨmnat mɨn e
nəmegəhən rəhatəmat okotaiu wɨr, kən natɨgən
rəhatəmat e nətueintən u otəfəməh."
4 Tata mɨn. Əsotolən nolən əskasɨk e nenətɨtəmat
mɨn məmə otol nɨkilat təpou mahmə, məto ehm
wɨr ilat, məg-ətuatɨp-in nolən mɨn rəhalat, kən
məgətun ilat e suatɨp rəha Iərəmərə.

Nolən rəha slef mɨn ne rəhalat etəm-iasol mɨn

5 Slef mɨn. Otol nəwia netəm-iasol mɨn
rəhatəmat e nətueintən u, otol e nɨsiaiiən, ne
nəgɨnən, kən otol e nɨkitəmat pahrien tahmen əm
məmə rəhatəmat etəm-iasol in Kristo.

5:32: Nol Əpən 19:7 **6:1:** Kol 3:20 **6:3:** Dut 5:16 **6:4:** Sam 78:4; Prov 22:6; Kol 3:21 **6:5:** Kol 3:22-23; Taet 2:9-10; 1 Pita 2:18

6 Kən otol nəwialat, məto sənəmə nian əm itəm
ilat koatehm itəmat lan məmə nɨkilat otətagien
otəmat. Məto otol nəwialat tahmen məmə itəmat
slef mɨn rəha Kristo, kən moatol nolən mɨn itəm
Uhgɨn tolkeike e nɨkitəmat pahrien.
7 Otol rəhatəmat wək e nɨkitəmat rafin tahmen-
pən əm mə noatol wək rəha Iərəmərə, sənəmə noa-
tol wək rəha etəmim əm,
8 məto-inu nəkotɨtun məmə Iərəmərə otos-ipɨnə
nətouən kəm netəmim rafin e nat wɨr mɨn itəm
kəmotol, nat əpnapɨn okəmə in slef kit o in etəm
əpnapɨn əm kit.
9 Kən itəmat netəm-iasol mɨn. Otehm mihin mɨn
əm rəhatəmat slef mɨn e suatɨp kitiəh əm. Əsotəghat
əskasɨkən kəm ilat məmə ilat okotol nəwiam,
məto-inu nəkotɨtun məmə Etəm-iasol rəhalat ne
rəhatəmat in kitiəh əm əpəh e nego e neai, kən in
tatol tahmen-ahmen əm kəm netəmim rafin.

Nuwɨnən e natɨmnat rəha Uhgɨn o nəluagɨnən

10 Namnun nəghatən rəhak tol min-nulan.
Otətul əskasɨk e Iərəmərə ne rəhan nəsanənən
asol. 11 Otuwɨn e natɨmnat rafin rəha Uhgɨn
o nəluagɨnən məmə nəkotɨtun nosən nətulən
rəhatəmat nian Setan tatol nalpəkauən e
neiueiuəən o nohən itəmat.
12 Iatən nəhlan məto-inu kitat kəsotəluagɨnən ki-
tat netəmim rəha nətueintən, məto koatəluagɨn ki-
tat nat pɨsɨn itəm kəsotəplanən, inəh iərəmərə mɨn,
ne nepətən mɨn, ne nat itəm kotəsanən e nəratən
rəha napinəpən roiu e nətueintən, ne iərmɨs mɨn e
magoagəp.

6:8: 2 Kor 5:10; Kol 3:24-25 **6:9:** Rom 2:11; Kol 4:1 **6:11:** Rom 13:12; 2 Kor 10:4 **6:12:** 1 Pita 5:8-9

13 Tol nəhlan, otuwɨn e natɨmnat rafin rəha
Uhgɨn o nəluagɨnən məmə nian nəratən itəm Setan
tatol otuwa, nəkotɨtun nosən nətulən rəhatəmat,
kən nian nəmol əpen-əpenə rafin o nəluagɨnən,
nəkotɨtun nosən nətulən rəhatəmat.
14 !Kən, otol əpen-əpenə! Nian nakotətul əskasɨk
o nəluagɨnən, rəhatəmat natɨmnat rəha nəluagɨnən
tol min-nulan:
Otaskəlɨm əskasɨk nəghatən pahrien, inu tah-
men e kətəut itəm nəmotəlis nəlugɨtəmat lan.
Otol nolən rəhatəmat otətuatɨp e nɨganəmtɨ
Uhgɨn e nahatətəən, inu tahmen e iaen itəm
tatətlosɨg-in manɨkɨləhatəm.
15 Otol rəhatəmat nətəlɨgən təskasɨk e namnusən
təwɨr rəha nəməlinuən, inu tahmen e put əskasɨk
itəm tətasitu etəmat o nətulən.
16 Kən nat kit mɨn e in mɨn əh, otahatətə əskasɨk
e Uhgɨn, inu tahmen e sil u in timba asol kit itəm
tɨtun nahtosɨg-inən məwiəmɨs nɨgəm e nəgənɨn
nɨfagə rəha Setan itəm tatuəp.
17 Otən nɨpahrienən e nosmegəhən rəha Uhgɨn,
inu tahmen məmə natuwɨn e hat əskasɨk kəmol e
iaen itəm tatəfətain rəhn-kapətəm.
Otɨtun wɨr Naoa Rəha Uhgɨn, inu tahmen məmə
nakos e naip rəha nəluagɨnən itəm Narmɨn Rəha
Uhgɨn tatos-ipɨnə kəm itəmat.
18 Kən otegəhan-in məmə Narmɨn Rəha Uhgɨn
otit itəmat e rəhatəmat nəghatən kəm Uhgɨn e nian
rafin, kən otəghat kəm Uhgɨn e nəfakən e nolən
pɨsɨn pɨsɨn mɨn ne nətapəhən mɨn. Tol nəhlan,

6:14: Aes 11:5; 59:17; 1 Tes 5:8 **6:15:** Rom 10:15 **6:17:** Hip 4:12

otegəs wɨr, kən motəfak nian rafin o iəfak mɨn
rafin.
19 Kən otəfak mɨn ron io məmə nian rafin itəm
iatəghat, kən Uhgɨn otos-ipa nəghatən kəm io,
məmə esəgɨnən o nən-iarəpən nat anion rəha nam-
nusən təwɨr itəm Uhgɨn təmol əp kəm kitat.
20 Kən roiu, io ien əhruin rəha Iesu Kristo, məto
ekətatɨg əm e kalapus kəməlis io e sen u iaen, məto-
inu iatən-iarəp namnusən təwɨr əh. Ekəike mən-
iarəp namnusən təwɨr əh məsəgɨnən, kən otəfak
ron io məmə ekol min-nulan.

Namnun nəghatən rəha Pol

21-22 Io iakolkeike məmə itəmat nakotəto nam-
nusən rəhak, kən tol nəhlan, ekahl-ipɨnə Tikikas
tɨmnə. In piətat keike kit itəm tətaiu əskasɨk e
wək rəha Iərəmərə ikɨn-u. In otən-iarəp namnusən
rəhatɨmat kəm itəmat məmə io etəhratɨg nulan, kən
namnusən əh otɨləs-ipər nətəlɨgən rəhatəmat.
23 Pəs Uhgɨn Tata ne Iərəmərə Iesu Kristo okios-
ipɨnə nəmə̈linuən, ne nolkeikeən, ne nahatətəən.
24 Pəs Uhgɨn otawte-in nəwɨrən rəhan kəm
netəmim rafin itəm kotolkeike rəhatat Iərəmərə
Iesu Kristo e nolkeikeən itəm namnun tɨkə.

6:18: Luk 18:1; Kol 4:2; 1 Tes 5:17 **6:19:** Kol 4:3-4; 2 Tes 3:1
6:20: 2 Kor 5:20; Flm 9 **6:21-22:** Wək 20:4; Kol 4:7-8; 2 Tim 4:12

North Tanna New Testament
The New Testament in the North Tanna Language of Vanuatu
Le Nouveau Testament dans la langue du Nord Tanna de Vanuatu

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: North Tanna

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.
You do not sell this work for a profit.
You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 31 Aug 2023
46e9a2b5-26b8-5301-a079-623f3a20ef8b